

Veiligheid en leefbaarheid,
Buurtgericht werken,
Veiligheidshuis

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft overleg plaatsgevonden met Wethouder Gerats

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Vervolgtraject naar aanleiding van
het incident Singel 9 d.d.6-12-2014

1. Aanleiding.

Op 6 december vond omstreeks 8.30 uur een incident plaats in de dag- en nachtopvang Maastricht aan de Statensingel met dodelijke afloop voor een bewoner van deze opvang. Onmiddellijk daarna kwamen de Gemeente en de samenwerkingspartners in actie

2. Relatie met bestaand beleid.

In januari 2014 is het voorstel "Samenvoeging dag-,nachtopvang en gebruikersruimte" aan het College voorgelegd. Het College heeft toen besloten in te stemmen met de samenvoeging van de functies dagopvang, nachtopvang en gebruikersruimte voor de daklozen in de stad op de locatie Statensingel 9. Het College ging hierbij tevens akkoord met de verhuizing van de gebruikersruimte van de Hubertuslaan naar de Statensingel 9 en hier het drugsgebruik te gedogen onder de voorwaarden van strikt professioneel toezicht door het Leger des Heils.

Na deze besluitvorming is het pand Statensingel 9 zodanig aangepast dat een gebruikersruimte ingericht kon worden waarin de drugsverslaafden onder toezicht en separaat van de overige verblijfsruimten in het pand kunnen gebruiken.

Sinds april 2014 zijn de voorzieningen dagopvang, nachtopvang en gebruikersruimte daadwerkelijk samengevoegd op 1 locatie, Statensingel 9. Hier was voorheen alleen de nachtopvang gevestigd. Voordat besloten werd deze samengevoegde voorziening aan de Statensingel te vestigen is door de Gemeente aan de hand van door het College vastgestelde uitgangspunten (Collegebesluit 3 september 2013) een onderzoek gedaan naar mogelijk geschikte panden in de stad. Uiteindelijk bleek dit het pand aan de Statensingel te zijn. De raadscommissies AZ en BW hebben hierover in januari 2014 positief geadviseerd.

Het samenvoegen van de dag- en nachtopvang en de gebruikersruimte is onderdeel van het Kompas 2015 (collegebesluit dd 19-2-2013), het uitvoeringsplan maatschappelijke opvang. De overwegingen voor deze samenvoeging waren:

- Een betere toegang tot verdere zorg.
Snellere doorstroom naar intensievere 24 uursbegeleiding en daardoor verbetering van de zelfredzaamheid van deze cliënten. Deze samenvoeging is onderdeel van een grotere beweging in de maatschappelijke opvang in de stad, waardoor zowel instroom (via 24-uurs opvang en herstart) als doorstroom (naar beschermd wonen) als uiteindelijk uitstroom (naar zelfstandig wonen en ambulante zorg) verbeterd wordt
- Efficiëntere bedrijfsvoering.

Het bezoekersaantal van de nachtopvang (Slaaphuis) is in de loop der jaren geslonken van een gemiddeld aantal van 50 (jaren '90) naar 30 (afgelopen jaren). Deze bezoekers waren bovendien nagenoeg dezelfde als de groep die overdag de dagopvang aan de Mariastraat bezocht. Het aantal gebruikers van de gebruikersruimte (drugsgebruikers) bedroeg op het laatst nog slechts een vijftal personen.

- Minder overlast in de stad.
Door het sluiten van 2 locaties zijn er minder verplaatsingsbewegingen van daklozen in de stad.
- Bezuinigingstaakstelling (in het kader van de zogenaamde Grensstrookmiddelen).
Door de samenvoeging was een besparing mogelijk van €700.000,=.

In overleg met de buurt (Argus Buurtplatform) werd de nieuwe opvangvoorziening aan de Statensingel opgeknapt en omgedoopt tot Singel 9. De officiële opening vond in het bijzijn van Argus Buurtplatform, wethouder Gerats, het Leger des Heils en Jerry Winkler, de bekendste ex-dakloze van Nederland, plaats op 28 augustus 2014.

Na opening van Singel 9 wordt in samenwerking met Argus Buurtplatform, alle betrokken professionals in het Statenkwartier (Leger des Heils, Relim, Mondriaan, GGD, Politie) én de studentenverenigingen Circumflex en Lux ad Mosam gewerkt aan een veilige en leefbare buurt waarbij goed nabuurschap wordt onderschreven. Ook de dakloze bezoekers van Singel 9 krijgen hun eigen plek in de buurt. Om dit alles in goed overleg met elkaar te realiseren is het initiatief ontstaan hiertoe een Convenant 'Statenkwartier en Singel 9' te formuleren. Dit Convenant is nog volop in ontwikkeling. De resultaten uit het onderzoek Singel 9 zullen in het convenant meegenomen worden.

Het hierboven beschreven proces in het Statenkwartier gaat met vallen en opstaan. Het blijkt een moeizaam proces te zijn om de deuren voor elkaar te openen en als gelijkwaardige partners een leefbare buurt te realiseren. Maar ondanks dit gegeven beschikt de buurt over veel positieve energie en blijft inzetten, zelfs na het incident, op een veilige en leefbare woonomgeving voor alle buurtbewoners.

Het incident op 6 december werkt niet mee; buurtbewoners voelen zich erg onveilig, staan stil, willen een onderzoek, maar geven tegelijkertijd aan dat de bewoners van Singel 9 meer dan welkom zijn in hun buurt.

Ook politiek veroorzaakte het incident veel onrust. Op 16 december 2014, 10 dagen na het incident, werd in de vergadering van de Raad besloten het College opdracht te geven de situatie met betrekking tot het incident op 6 december te inventariseren, te evalueren en op basis van de resultaten een lange termijnbeleid te formuleren.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

Na opening van Singel 9 kunnen een aantal zaken geconstateerd worden:

- Het aantal bezoekers bedraagt momenteel zo'n 35 (capaciteit is 50)
- Overdag lopen deze mensen in en uit, drinken koffie, gebruiken een maaltijd en kunnen er douchen en hun kleren wassen. Meer dan de helft van deze groep neemt een aantal dagdelen per week deel aan dagopvang en activeringsactiviteiten via Relim of 50/50
- Na de samenvoeging is het aantal overlastmeldingen (=geluidsoverlast, drankgebruik op straat, vervuiling) in de buurt fors gestegen. Dit is integraal opgepakt en gecoördineerd door het Veiligheidshuis. Met name de gerichte aanpak op enkele geprioriteerde overlastgevers had zijn succes (= de overlastmeldingen werden teruggebracht naar een niveau als voorheen).

- Duidelijker dan ooit is de toename van nieuwe doelgroepen in de maatschappelijke opvang, met name mensen met een psychiatrische achtergrond en de daklozen als gevolg van (een combinatie) van problemen als gevolg van hypotheek-restschulden, scheiding, faillissement. Hierdoor ondergaat de bezoekerspopulatie een verschuiving. Dit is overigens een landelijk beeld. Voor de opvangorganisaties betekent dit dat zij in staat moeten zijn daklozen met zware GGZ-problematiek vroegtijdig te herkennen en daarna adequaat te handelen in samenwerking met partnerorganisaties.
- Er is een noodplan bij dreigende overcapaciteit.
- Door het versneld beschikbaar komen van woningen via de corporaties kan de extramuraliseringsslag verdergaand vorm gegeven worden. Bezoekers van Singel 9 worden zodra mogelijk een maatwerktraject aangeboden, met het doel deze mensen perspectief te bieden en te begeleiden naar een zelfstandig bestaan. Dit maatwerktraject wordt in een gezamenlijk overleg van de Maatschappelijke Opvangorganisaties ("Gezamenlijke Voordeur") afgesproken en uitgezet.
- Via Relim zijn nieuwe activeringstrajecten in de buurt opgestart; bewoners van Singel 9 verrichten o.a. opruim- en onderhoudswerkzaamheden in de buurt. Dit heeft onder andere positieve gevolgen voor het aantal overlastmeldingen.
- De buurt onderneemt acties om samen met de Singel 9-bezoekers leefbaarheidsactiviteiten in de buurt op te zetten, waardoor men elkaar als buurtbewoners beter leert kennen en accepteren. De groep daklozen wordt als nieuwe burens verwelkomd.
- Extra camerabewaking is gerealiseerd door installatie van 3 extra camera's (hoek Statensingel/Capucijnenstraat, hoek Capucijnenstraat/Apostelgang, hoek Statensingel/Maagdendries).

Na het gebeuren van het incident met fatale afloop zit de schrik er bij zowel buurtbewoners als bij de professionals goed in. Er is voldoende reden om een aantal zaken goed uit te zoeken. De Raad heeft in haar vergadering van 16 december 2014 door middel van een beslissing op de Motie LPM het College verzocht de situatie te inventariseren en te evalueren en op basis hiervan een lange termijnbeleid te formuleren. Deze inventarisatie wordt uitgevoerd door Prof.Dr.Marten de Vries (emeritus hoogleraar Public Mental Health en psychiater, lid van de WHO) en zal zich met name richten op de aard en de aantallen bezoekers van Singel 9, de (fysieke) opvangomstandigheden en de kwaliteit van de begeleiding in Singel 9. Tevens wordt hem gevraagd vanuit de resultaten aanbevelingen te doen voor het reguliere beleid. Het onderzoeksverslag en een herformulering van huidig beleid zal in het voorjaar 2015 aan het College voorgelegd worden.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

Bezoekers van Singel 9 worden bij de toegang gescreend teneinde hen een passend zorgarrangement aan te kunnen bieden en daarmee voor zover mogelijk toe te leiden naar een gezond en niet verslaafd zelfstandig bestaan.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing

6. Informatie en automatisering

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor I&A, d.w.z er zijn géén gevolgen voor de informatiehuishouding, de bestaande soft- of hardware in onze organisatie, de bestaande bedrijfsprocessen of de huidige ICT infrastructuur.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Niet van toepassing

8. Beheersparagraaf IBOR.

Niet van toepassing

9. Financiën

De onderzoekskosten zijn door de onderzoeker begroot op maximaal € 12.500
Het onderzoek wordt bekostigd vanuit reguliere middelen Maatschappelijke Opvang (programma 5/6).

10. Voorstel.

1. Kennis te nemen van het vervolgtraject Singel 9, inclusief een onderzoek naar de situatie Singel 9 conform de beslissing van de Raad op de Motie LPM d.d. 16-12-2014.
2. De raad te informeren over dit vervolgtraject door middel van bijgevoegde Raadsinformatiebrief.

11. Vervolg / Planning.

De komende tijd wordt de draad in het Statenviertel in relatie tot Singel 9 door professionele organisaties en de buurt verder opgepakt. In februari en maart wordt het onderzoek uitgevoerd. Oplevering vindt eind maart plaats. In april wordt op basis van de resultaten het lange termijnbeleid geformuleerd en als voorstel aan het College voorgelegd. Na goedkeuring van het voorstel door het College wordt dit aan de Raad voorgelegd.